

2
1
Αύγουστος 1944

1-17

Οι καλοκαιρινές ζέστες συνεχίζονται αμετάβλητες. Μόνο οι νύχτες είναι γεμάτες υγρασία. Ο κόσμος τράβηξε για τες εξοχές για ν' αναπνεύση τον μυροβόλο του βουνού αέρα, για να ησυχάση μακριά από το θόρυβο της πόλης. Μόνο εμείς, νιόβγαλτα στο κυνήγι, πεθυμούμαι τες συζητήσεις και την πολιτική ενώ αι συνελεύσεις της παρέας γίνονται ταχτικά. Το σπουδαιότερό μας κατόρθωμα είναι ότι ο Χατζήκος τράβηξε πια μαζί μας.

Την ήσυχη και μονότονη μας αυτή ζωή ήρθε να διαταράξη ο Λευκονιτσιατόθεν πεμθείς διάβολος. Αξέχαστες θα μείνουν αι λίγες μας συναντήσεις μαζί με τον Άντην Χαλαάμπους. Οπωσδήποτε πέρασαν κι αυτά.

17.8.44 Παρασκευή

φωτ. v
Στο χωριό. Ανάμεσα στους γονείς, τ' αδέρφια και τους συγγενείς, μακριά απ' της πολυκύμαντης ζωής τη φουρτούνα ήρθα εδώ να περάσω λίγες μέρες ήσυχες. Απερίγραπτα είναι τα συναισθήματα που πλημμυρίζουν την καρδιά σαν η τροχοφόρα μηχανή μās έφερε πιο κοντά στο χώμα που πρωτοπάτησαν. Και όσο πιο κοντεύαμε τόσο πιο πολύ τα συναισθήματα μεγάλωναν, τόσο πιο πολύ μας κυριεύουν το μυαλό. Επιτέλους φθάσαμε. Συγκινητικές αναμνήσεις πλημμύρισαν το μυαλό μου. Να το σπίτι μου, να εκεί το σχολείο που... πιο κάτω εκεί το μέρος που παίζαμε μικροί... και χίλες δυο άλλες μικρολεπτομέρειες που χάνονται φευγαλέα στο γύρισμα της ταινίας που ζωντανά απλώνεται μπροστά μας.

18.8.44

Η μαύρη νύχτα ήταν γιομάτη εφιαλτικά όνειρα κι ανησυχίες. Τα απαίσια κουνούπια διαρκώς πετούσαν γύρω και με το διαπεραστικό των φτερών τους σφύριγμα έμοιαζαν με τα μικρά διαβολάκια των παραμυθιών που έρχονται να διαταράξουν των μικρών παιδιών τον ύπνο.

Όλα αυτά ανακατεμένα με την χαρά, την συγκίνηση και την αγωνία δε μ' άφησαν να κλείσω μάτι.

Νόμισα πως με τον εδώ ερχομό μου θα ησύχαζα λιγάκι από μικροσυζητήσεις της πολιτικής. Πλην αλοιμόνο. Με το πρώτο ταχυδρομείο πήρα και μιαν επιστολή στην οποία ο Μάρκος Χριστοδούλου απ' τη Γύφο κάμνει αίτηση για να τον προσλάβομαι στο άρμα της παράταξης και που γρήγορα θα θερίση τους αντιπάλους και νικηφόρο θα προχωρή μπροστά.

19.8.44 Κυριακή

Και η ιστορία συνεχίζεται.

Μια απ' τις πιο δυνατές συζητήσεις, τράνταζε όλους σχεδόν τους Ακελιστές του χωριού.

Κάποιος απ' τα μαχητικότερα τσιράκια του Ακέλ, που έκατσε μέσα μαζί με τον Πλουτή χτες, στάθηκε για αντίπαλός μου, μα μόλις προσπάθησε να κρατήσει το γόητρό του απέναντι των ομοϊδεατών του, που παρακολουθούσαν με ανοικτό στόμα. Είμαι βέβαιος πως τα εδώ κοπελούδεια μιλούν ειλικρινά και θα γίνονταν οι καλύτεροι υποστηρικταί του Εθνικού κόμματος αν με μια καλή προπαγάνδα. Μένουν πολύ μακριά απ' τες ύπουλες πράξεις του μάστρου τους, που υπέροχα εκμεταλλεύεται την αμάθειά του κι' έτσι τους έχει τυφλούς συνεργάτες του μα και φανατικούς.

Έχομαι ιερό καθήκο να ξυπνήσουμε και να εργαστούμαι σκληρά για το ξύπνημα της νεολαίας μας πάνω στα εθνικά και κοινωνικά πράγματα.

Το ωραίο μικρό γειτονοχώρι, αυτό που αγκαλιάζεται από παντού με την πρασινάδα των φυντουκιών και που φαντάζει από μακριά σαν ένα μεγάλο κουπάδι από άσπρα και μαύρα πρόβατα, μας φιλοξένησε τες απογευματινές ώρες. Χαιρετίσαμε όλους τους συγγενείς, βρήκαμε και το φίλο μου τον Κυριακίδη από το Βαρώσι περάσαμε λίγες ευχάριστες ώρες και αποβραδύς, σαν ο ήλιος το άφηνε ήσυχο να κοιμηθή, το εγκαταλείψαμε και μεις με χίλιες ευχάριστες σκέψεις και χαρά.

20.8.44

Στο καταπράσινο, δροσόλουστο Καμίνι.

Οι ώρες κυλούν στο γοργό πέρασμα του χρόνου κι εσύ νομίζεις πως μόνο στιγμές χάθηκαν. Γίνεσαι ένα με της γοητευτικής φύσης τη ζωή και μοιάζεις με ένα ελεύθερο πολιορκημένο βασιλιά που τάχει όλα και δε ξαίρει τι να προτιμήση. Μ' όλα τούτα το δροσερό σταφύλι σου αφαιρεί κάθε πρωτοβουλία και μαχητικά σε αναγκάζει σαν δυνατός μαγνήτης να το γευθής.

Ω Δήμητρα και συ Περσεφόνη. Πόσο πραγματικά ευτυχισμένες είστε γιατί εσείς αντιπροσωπεύεται τους μεγάλους εκείνους επινοητές που σας έπλασαν. Ευτυχισμένοι όσοι ξέρουν να σας νοιώθουν να σας καταλαμβαίνουν για να ζουν τη ζωή σας.

Ευτυχισμένοι και τρισευτυχισμένοι μα την αλήθεια. Να που βρίσκεται η χαρά κι η αγάπη. Να που καταλαμβαίνεις τη ζωή και την ανωτερότητά της.

21.8.44

Ο καιρός εδώ πάνω είναι πολύ δροσερός. Ελαφραί βροχαί κατέκλισαν κατά τας απογευματινάς ώρας το χωρίον. Έντρομοι οι χωρικοί περισυνέλεξαν το ρούδιν για να μη βραχή. Αι τωριναί βροχαί είναι όλως ανεπιθύμηται διότι, πρώτα-πρώτα σταματούν τα άλλα νερά, έπειτα καταστρέφουν τα τούβλα και τα κεραμίδια και γενικώς είναι προάγγελοι άλλων τρομεροτέρων βροχών που μόνον καταστροφή φέρνουν.

Από της σήμερον θα θέσω ρυθμό στη ζωή μου, ακολουθώντας ορισμένον πρόγραμμα γιατί μόνο έτσι θα μπορέσω να προχωρήσω σε μεγαλύτερα σκαλιά.

Είμεθα εμείς οι Έλληνες δραστήριοι, αλλά όμως αμέθοδοι, πράγμα που εξουδετερώνει την δραστηριότητά μας.

22.8.44

Ο καιρός εξακολουθεί δροσερός και μάλλον κρυαδερός. Όπως και χθες έτσι και σήμερα ο συννεφώδης ουρανός είναι έτοιμος από στιγμήν εις στιγμήν να εξαπολύση εκ της καταβρεγμένης του φαρέτρας αμέτρητα τα επιβλαβή του - για την εποχήν - βέλη. Υπόκωφαι αι βρονταί μοιάζουν με απτόητους κήρυκες που σαν σειρήνες καλούν τα πλήθη εις συναγερμό ενώ αι ουρανομήκεις αστραπαί σαν τεράστιαι απειλητικοί όφεις διασχίζουν την ατμόσφαιραν.

Αλλά και η συζήτησης μαίνεται. Τους ανέλυσα για τους σκοπούς του Εάμ και την συνεργασίαν με το Ακέλ πολύ αποκαλυπτικώς.

23.8.44

Το απόγευμα στη μυροδροσολουσμένη κι ασύγκριτη σε κάλλος Λειβαδιά περάσαμε υπέροχα μερικές από τες πιο ευχάριστες στιγμές. Πόσο πραγματικά συγκινείσαι σαν αντικρύζης ύστερα από τόσο καιρό μέρη αγαπημένα, μέρη στα οποία πέρασες τα παιδικά σου χρόνια, μέρη που σε κάθε βήμα ολόκληροι κόσμοι περασμένου μεγαλείου περνούν σαν αστραπές απ' τη μια άκρα του μυαλού για να το κάμουν να σκιρτήση από ανέκφραστην αγαλλίαση για να χαθούν στην άλλη άκρα παραχωρόντας έτσι τη θέση τους οι νέες ζωηρότερες αναμνήσεις.....

Και όταν σαν γυρίσεις όλα τα μέρη, σαν χαθή κάθε μια ανάμνηση σταθής για ν' απολαύσης τη μαγική της φύσης καλλονή τι ανέκφραστοι κόσμοι συναισθηματικοί σε τραντάζουν που σε κάμνουν να ξεχάσης όλες τής πίκρες της ζωής και τα φαρμάκια και να νομίσης πως βρίσκεσαι σε κανένα τόπο μαγικό τόπο των παραμυθιών. Και πιστεύεις πραγματικά πως είσαι ευτυχής και κοιτάζης μήπως δεις τίποτε που να σε διαφεύση. Πλην αλοιίμονο. Πόσο απατάσαι. Γιατί να, ένας συνάνθρωπος, απαίσιο μικρό διαβολάκι έρχεται για να σου πη - τι τραγική στ' αλήθεια αντίθεση - ένα σχέδιο πανούργας επινώησης.....

"Αν άνθρωπε ένιωθες πραγματικά τη φύση θα βασίλευες σε ψηλότερα επίπεδα ηθικής και ανωτερότητος".

φωτ.

25.8.44

Και άλλη μια αξέχαστη μέρα στο Καμίνι. Πήγαμε όλοι οι ενδιαφερόμενοι συγγενείς για να ριζούμε τα καρύδια. Σωστή μάχη. Βροχή βέλη έπεφταν τα καρύδια, τρομερά όπου κτυπούσαν. Για μένα πήρα μόνο μια στο στήθος. Αποβραδύς ήρταμε στο χωριό.

29.8.44

Στο παναύρι του Πρόδρομου στον Ασκά βρήκαμε όλους τους συγγενείς και περάσαμε πολύ ευχάριστα με την παρέα. Ήταν κι ο κ. αθανάσης και Π. Κ. Ιωάννου με την γυναίκα και το μικρό του.

30.8.44

Για πρώτη φορά πήγα νύχτα στο Χαλκοματά και ποτίσαμε. Τι ωραία που ήταν πραγματικά. Όλοι κι όλες μαζεύτηκαν γύρω απ' τη φωτιά, άλλοι μισοκοιμήθηκαν κι άλλοι σιγοκουβέντιαζαν. Επιβλητική ήταν της νύχτας η όψη η ερημιά που τη διέκοπταν κάπου κάπου οι φωνές της κουκουβάγιας και τα ποντίκια. Διαδίδεται ευρύτατα πως αρκετοί "φευκοί" λιμαίνονται τας περιοχάς μας. Λέγεται ότι ούτοι είναι στρατιώται διαφύγοντες. Μερικοί ισχυρίζονται ότι είναι όργανα του Ακέλ και έφυγαν ξεπίτηδες. Κατά τας αυτάς πάντοτε πληροφορίας αστυνομικοί περιπολούν ταχτικά διά να παρεμποδίσουν συναντήσεις των φευκών με μέλη Μορφωτικών Συλλόγων.

Σ ε π τ έ μ β ρ ι ο ς

1-7

Αρκετά μέλη της παρέας έφυγαν για την πόλιν. Τελευταίως όμως έφθασε ο Φίλιππος και μετ' αυτόν ο Ανδρέας - από την Κερύνεια και έτσι βρήκαμεν καλή συντροφιά. Ψες έφθασε και ο Τζώνης. Αι μέρες γύρισαν σε πυράδες. Πριν από δυο μέρες για μια βδομάδα ο καιρός ήτο συννεφώδης και με λίγα νερά κατά το μεσημέριν. Μάλιστα όταν τελευταίως τα νερά διήρκεσαν 10 περίπου λεπτά κατέστρεψε το κρεμμύδι του πάππου μου. Από τα 800 έμειναν μόνον 375. Σήμερα άρχισε και ο πατέρας μου να κόβη τούβλα για να βγάλη καμιάν καμινιά. Και λίγα λαογραφικά.

μάλες= τα ξώκλωνα των πεύκων

σάουδα= τα σκουπίδια

Κάτω στου Βούρρι και στην Λαζανιάν κάμνουν τους κάττους τηνιαν τζ' αι τους ποντικούς αγνιάν.

Είναι χαρακτηριστικόν της αμαθείας των κατοίκων των δύο αυτών μικρών χωριών.

Πλατανιστάσα τζ' Άλωνα
Ασκάς τζ' αι Φτερικουδιν
όσον να δουν τον ζαφτιέν
χώνουνται μες το ρούδιν.

Εύκολα ένας αντιλαμβάνεται ότι πολύ αργά επισκέπτεται τα χωριά αυτά αστυνομικός και ότι έχουν μεγάλη παραγωγή ρουδιού.

7.9.44

Ο Χατζήκος αμφιρρέπει. Μόνο με την ΕΠΕΝ μπορεί να τους τον πάρουμε. Θα προσπαθήσουμε. Ακόμα μια νύχτα στο Πέραβλάτζιν. Ωραία η εξόρμησις για τη σύλληψη των νυκτερινών ποτιστών πλην ματαία.

9.9.44

Στο νέο του γράμμα ο Χατζήκος εξηγά το τι τον ανάγκασε να μου γράψω στο προηγούμενο όλα εκείνα. Απολκίνει μάλλον στες δικές μας τις ιδέες. Του γράφω αναλυτικότερα κτυπόντας και το Κεκ που δεν έχει γερά θέμελια και το Ακέλ που διέρχεται μέσα απαίσια στην προσπάθειά του να επιβάλη τις άκρες του ιδέες και που τόσο φανατικά υποστηρίζει τον διεθνισμό. Το τρίτο κόμμα που θα πάρη την ισχύν δεν είναι άλλο από την ΕΠΕΝ. Αυτήν του προπαγανδίζω και αυτήν πιστεύω πως τελικά θα ακολουθήσει.

10.9.44

Η ζωή κυλά ευχάριστα. Τις τελευταίες μέρες τα βάλαμε με τα παραμύθια και τα αινίγματα. Περνούμε αρκετά καλά.

10-20.9.44

Λησμόνησα για αρκετές μέρες το ημερολόγιόν μου. Είναι πραγματικά οι μέρες αυτές από τες πιο ευχάριστες και ήσυχες. Με τον Φίλιππο, τον Θεόδωρο και την λοιπή παρέα περνούμε αρκετά ευχάριστες ώρες. Αξέχαστο θα μας μείνη το τελευταίο μας φητό με την φάσσα και τ' αμπελοπούλια στο Χαλκοματά. "Άλλοι γελούν κι άλλοι κλαίουν" λέει μια σχετική παροιμία που συμφωνεί πλήρως και με τη δική μας ιστορία και των άλλων που αρχίζουν μαθήματα. Πήγα δυο-τρεις φορές εδώ στο Δημοτικό μαζί με τον κ. Αντώνιον και παρηκολούθησαμεν Μαθηματικά και Ελληνικά.

25.9.44

Μια μέρα πέρασε από την ώρα που η τροχοφόρα μηχανή σα φίδι διέσχισε τους κατηφορικούς δρόμους για να μας φέρη στην ωραία των ανεμομύλων πόλη. Μια μέρα ολόσωστη. Μια μέρα αξέχαστη γιατί μας γέμισε πόνο την καρδιά, γιατί μας έκαμε να νιώσουμε πλέρια του χωρισμού της παρέας τις λύπες. Πόσο λυπηθήκαμε γιατί δεν έτυχε να ρθούμε στο ίδιο αυτοκίνητο με τον Φίλιππο και Σία. Αξέχαστοςθα μείνη ο τελευταίος αποχαιρετισμός που ήταν τόσο συγκινητικός. Αξέχαστη η τελευταία νύχτα κι οι ατέλειωτες τ' αποχωρισμού κουβέντες. Περάσαμε στ' αλήθεια πολύ καλά με την παρέα. Τ' ατέλειωτα κυνήγια οι μακρινοί περίπτατοι στα περβόλια, τα γέλια κι οι κουβέντες μας είναι από τες ωραιότερες αναμνήσεις της φετινής μας καλοκαιρινής ζωής. Χάθηκε πίσω μας το Παλαιχώρι. Και μαζί με τη χαρά που άφησε πίσω του για την ωραία ζωή που περάσαμε γέννησε και τη λύπη γιατί τόσο εύκολα χωριστήκαμε. Χάθηκε κι η Λευκωσία. Χάθηκε για να γεννήση βαθειά στη ψυχή μας τη λύπη γιατί μας έδωσε έμπραχτα να καταλάβουμε πως χάθηκε μια για πάντα τελιωτικά η περασμένη ζωή. Και σιγά σιγά φθάσαμε στην καταπράσινη των ανεμομύλων πόλη για να συνεχίσουμε τον τελευταίο χρόνο της Γυμνασιακής μας ζωής. Βρήκα αρκετούς συμμαθητές μου και μιλήσαμε για πολλά ζητήματα ιδιαιτέρως για τα ζητήματα της κοινότητας και της γενικής μας δράσης. Ακόμα δεν γράφτηκαν πολλά στο σχολείο από την τάξη μου. Αυτές τες μέρες όμως θα γραφτούν όλοι γιατί την Δευτέραν 2 Οκτωβρίου αρχίζομεν ταχτικά μαθήματα.

Μόνον όταν ο άνθρωπος έχει φαινομενικήν ελευθερίαν δράσεως και κινήσεως δύναται να σκεφθή και να παραγάγη ανώτερα πράγματα.

9-
9.44

Γραφήκαμε στο σχολείο. Είναι ο τελευταίος μας χρόνος και με μεγάλη ανυπομονησία περιμένουμε την ώρα που ελεύθεροι πολίτες θα φύγουμε για το μεγάλο της ζωής το ταξίδι. Βρήκα πολλούς συμμαθητές μου και μιλήσαμε για πολλά ζητήματα. Σήμερα ιδιαιτέρως μίλησα με τον -X- για τη γενική μας δράση.

2 γραμμές κρυπτογραφημένο κείμενο.

30.9.44

Αντώνιος Χαζτήκος, Νίκος Δ. Ν. Νικολάου, Ζήνων Σ. Ζανέττος, Κώστας Παπαέλληνας, Ρένος Σολομίδης και Κ. Μάτσης.

31.9.44

Μιλήσαμε εκτενέστατα με τον κ. Ν. Αντωνιάδη που μας είπε πολύ αποκαλυπτικά πράγματα. Ύστερα με τον Νίκον Ν. Νικολάου συνομιλήσαμε για Αύριον αρχίζουν μαθήματα. Καλήν όρεξη.

1 Οκτωβρίου Κυριακή

2 Οκτωβρίου Δευτέρα

Ύστερα από τριών μηνών διακοπή αρχίσαμε τα μαθήματα της τελευταίας τάξης. Με χαρά ξανακαθίσαμε στις μαθητικές καρέκλες, γύραμε τα κεφάλια μας προς στα βιβλία κι αρχίσαμε την μελέτη.

Μελέτη. Μα μελέτη. Όχι σαν τα περσινά. Είναι ο τελευταίος μας χρόνος και πρέπει νάχουμε καλούς βαθμούς. Βέβαια ο βαθμός κακώς νομίζεται πως αντιπροσωπεύει την αξία του μαθητή μα μιας κι έτσι τον αντιλαμβάνεται ο κόσμος πρέπει να συμμορφωθούμε. Με το άνοιγμα του σχολείου νέοι δρόμοι ανοίγονται μπροστά μας. Δρόμοι σ' όλους τους τομείς κάθε ιδεολογίας, κάθε δράσης.

Με όπλο τη θέληση πρέπει να νικήσουμε τους εαυτούς μας και να επιβληθούμε. Έχουμε χρέος ιερό να νικήσουμε τους εαυτούς μας. Κάθε άλλη νίκη είναι εύκολη.

Με θέληση ας ριχτούμε στον αγώνα.

7 Οκτωβρίου Κυριακή

Μια ολόκληρη βδομάδα γοργοκύλησε από την πρώτη μέρα που πατήσαμε το πόδι μας στο σχολείο. Μια ολόκληρη βδομάδα. Ακόμα δε νιώσαμε του σχολείου μας τις φοβέρες και τα βάσανα. Μα άρχισαν να προβάλλουν στον ορίζοντα. Ως τώρα παραδόσεις χωρίς καμιά σοβαρή μελέτη. Μα τώρα αρχίζει η δράση μας. Δράση γερή, δράση με λόγια. Έργα κι όχι με λόγια.

αρμόσυνα μας έρχονται από την Ελλάδα μας. Τα βαρειά σκότη της σκλαβιάς διαλύονται κι η λευτεριά ξανάρχεται ύστερα 3 1/2 χρόνια στη χώρα που τη γέννησε. Πριν δυο μέρες λευτερώθηκαν οι Παάτρες, σήμερα η Κόρινθος και σε 1-2 μέρες κι η Πόλη της Παλλάδος.

Έρανοι γίνονται στην Κύπρο για

Όλα τα πολιτικά κόμματα συνεργάζονται υπό την Προεδρίαν του Τοποτηρητού.

Η Ελληνική Σοσιαλιστική Πρωτοπορία ανεγνωρίστη ως κόμμα.

Κυριάκος
7/10/44

12.10.44

Τα μαθήματά μας είναι πάρα πολλά. Ιδίως τα Αρχαία Ελληνικά. Είμεθα υποχρεωμένοι να παρασκευάζομεν μόνο 30-40 στίχους εξήγηση για το κάθε μάθημα. Επί πλέον πρέπει να μαθαίνομεν ολόκληρους στίχους απέξω. Όλοι γενικώς οι μαθηταί είναι αναστατωμένοι. Σήμερα είχαμε ολόκληρους συζητήσεις γιατί ο κ. Γυμνασιάρχης δεν επέτρεψε να βγάλωμεν στο λαχείον μας μίαν λοττούν που την προσέφερε ένας συμμαθητής μας.

13.10.44

Ώρα 12.

9.20 μμ. Μετά από σκλαβιάν 3 1/2 χρόνων αι ΑΘΗΝΑΙ ΑΠΗΛΕΥΘΕΡΩΘΗΣΑΝ.

Ζήτω η Ένωσις.

Όλα τα κόμματα εώρτασαν από κοινού.

14.10.44

Η Πόλη μας πανηγυρίζει 10 περίπου χιλιάδες κόσμος έλαβε μέρος εις ογκοδεστάτη παρέλαση που κατέληξε στην Ανόρθωση όπου ο κ. Α. Αδάμαντος Δήμαρχος μίλησε με το σύνθημα.

Ζήτω οι Αθήναι.

Ζήτω η Ένωση Κύπρου-Ελλάδος.

Ζήτω η Πανελλήνια Ένωση.

BIBLIΟΘΗΚΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

17.10.44

Πνεύμα αλληλοσυνεργασίας επικρατεί μεταξύ όλων των κομμάτων. Ήδη από ημερών αντιπρόσωποι όλων των κομμάτων συνητήθησαν εις την Αρχιεπισκοπήν και έθεσαν τα θεμέλια συνεργασίας.

Η Γερμανία διέρχεται τας τελευταίας της ημέρας. Βουλγαρία Ρουμανία, Ελλάς, Ουγγαρία, Γαλλία, Ιταλία, Βέλγιον και Ολλανδία απελευθερώνονται. Σύντομα θα έχωμεν ειρήνην.

KM

18.10.44

Οι περισσότεροι άνθρωποι είναι επιπόλαιοι. Χωρίς να καλοσκεφτούν αποφασίζουν κάτι, χωρίς να πιστεύουν ότι θα έχουν καλά αποτελέσματα, υπόσχονται πολλά χωρίς να είναι ικανοί να κάμουν τίποτε, συζητούν για το κάθε τι χωρίς να έχουν ιδέα για το θέμα κ.τ.τ. Πρέπει να είμεθα θετικοί γιατί άλλως δεν θα προοδεύσωμεν.

Πριν να αποφασίσωμεν κάτι ας το καλοσκεφτούμεν, ας ζυγιάσωμεν τα υπέρ και τα κατά και ας αποφασίσωμεν.

Αλλ' η απόφασίς μας ας εκτελεσθή αμέσως. Τα εμπόδια ας μη μας γίνουν εμπόδια. Θαρραλέα ας προχωρούμεν.

Με την θέλησιν ασπίδα και με το θάρρος προπύργιον ας προχωρούμεν εις την εκτέλεσιν των θετικών μας αποφάσεων.

Ευτυχείς ήταν οι Στωϊκοί. Ας ζη πάντα η απάθειά τους. Υπέροχος ήταν κι ο Σωκράτης που δεν πρόσεχε καθόλου τη γνώμη των πολλών. Μακαρισμένοι ας είναι οι οπαδοί τους που εφαρμόζουν τα περίφημα λόγια του Κοραή "Παρηγορού με τον λογισμόν ότι όλη όλων ημών, η ζωή - δεν είναι παρά ποτήριον συγκερασμένον από λυπηρά και χαρμόσυνα....".

Πραγματικά. Τι θα εγίνετο η εύθραυστος μηχανή του σώματός μας αν έδιδε προσοχήν εις τα περιπετείας της καθημερινής ζωής; Θα κατεστρέφετο ασφαλώς. Γι αυτό:- Ας κρίνωμεν μόνοι μας τους εαυτούς μας. Ας τους κρίνωμεν αυστηρά. και ας προσπαθώμεν να διορθώσωμεν τα λάθη μας. Αν έχωμεν δίκαιον και εν τούτοις κατηγορούμεθα υπό των άλλων έχωμεν επιταχτικόν καθήκον απέναντι του εαυτού μας να μη δίδωμεν καμίαν απολύτως προσοχήν.

X Ο πιο ταπεινός τύπος ανθρώπου είναι ο χαιρέκακος και ο συκοφάντης. Και οι δύο βρίσκονται στον ίδιο παρονομαστή. Απαίσιοι τύποι, μισητοί βάρος της γης, απαίσια ανθρώπινα διαβολάκια σταλμένα για να μολύνουν την γη.

19.10.44

Ο άνθρωπος δεν είναι ελεύθερος. Η λέξις "ελευθερία" είναι μία λέξις που σήμερα δεν πρέπει να χρησιμοποιείται. Κάθε άνθρωπος είναι δούλος. Είναι δούλος των παθών του και των περιστάσεων. Και όταν ακόμη επικρατήση των παθών του και πάλιν είναι δούλος των καλών του επιθυμιών. Ελευθερία δεν υπάρχει.

Ιδανικά άραγε υπάρχουν;

Ένας άνθρωπος μορφώνει τας ιδέας του πιεζόμενος από τας περιστάσεις. Επιτρέπει εις τον εαυτόν του να δικαιολογή κάθε αντίθετον ιδεολογίαν μη συμμορφουμένην προς τας περιστάσεις ενώ είναι πολύ φυσικόν να διαπλάση κατόπιν την ιδεολογίαν του εάν αλλάξουν αι περιστάσεις. Μα είναι αυτή ιδεολογία; Είναι αυτά ιδανικά;

22.10.44 Παρασκευή.

Η σημερινή ημέρα ήτο ημέρα αργίας. Ετελέσθη δοξολογία διά την εγκαθίδρυσιν της Κυβερνήσεως Εθνικής ενότητος (υπό τον κ. Γ. Παπανδρέου) εις τας ελευθέρους Αθήνας.

Κατά την 8η μ.μ. ετελέσθησαν εορταί εις τέσσερα σωματεία της πόλεώς μας. Εις το Κ.Ε.Κ. ωμίλησαν ωραιότατα ο κ. Πολύβιος Παπαδόπουλλος, εφάλλισαν πατριωτικά άσματα, απηγγέλθησαν ποιήματα βρέθοντα πατριωτισμού και εν τέλει όλοι εξητοκραύγασαν υπέρ της Α.Μ. του Έλληνοσ Βασιλέως, υπέρ της ελευθέρουσ Αθήνας, υπέρ της Ενώσεωσ Κύπρου-Ελλάδοσ και υπέρ της Πανελληνίου Ενώσεωσ. Την εορτήν επέστεφε ο Εθνικόσ Μασ Ύμνοσ.

22-28

Τα μαθήματα συνεχίζωνται ικανοποιητικά. Στις 26 του μηνόσ έγινε στο σχολείο μας η γιορτή της Σημαίασ.

Κατ' αυτήν ωμίλησεν ο κ. Χατζηωάννου διότι ο κ. Καλαφατάσ αρώστησεν. Απηγγέλθησαν μερικά ποιήματα και την εορτήν επέστεφεν ο Εθνικόσ μας Ύμνοσ.

28η Οκτωβρίου.

Λόγω της επετείου της ανάνδρου επιθέσεωσ της Ιταλίασ κατά της Μητρόσ Υμών Ελλάδοσ η σημερινή ημέρα ετηρήθη ως ημέρα αργίασ.

Συγκεντρώθησαν όλοι οι μαθητέσ εις το Γυμνάσιον όπου ωμίλησεν ο κ. Χατζηωάννου διά την σημασία της εορτήσ και εγώ τονίσασ ιδιαιτέρωσ τα καθήκοντα της μαθητιώσεωσ νεολαίασ απέναντι της μητρόσ Μασ Ελλάδοσ.

Απηγγέλθησαν διάφορα ποιήματα και την σεμνήν εορτήν επέστεφε ο Εθνικόσ Μασ Ύμνοσ.

Κατά τες 5 1/2 το απόγευμα συνήντησα τον κ. Χατζηωάννου, ο οποίος με συνεχάρη ιδιαιτέρωσ διά τον λόγον μου ειπών ότι θα ήτο υπέροχοσ εάν ήτο περισσότεροσ σύντομοσ.

Φαίνεται πράγματι ότι ήτο αρκετά καλός γιατί όλοι οι συμμαθητές μου είναι κατενθουσιασμένοι.

10 Μαΐου 1945.

1' Μετά το μεσονύκτιον.

Η ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΠΑΡΕΔΟΘΗ άνευ όρων.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ - ΑΡΧΕΙΟ ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΜΑΤΣΗ